

ŠKOLSKO/OPĆINSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2022. GODINE

ISPIT

Razred ili kategorija natjecanja: 8. razred

Zadatci se pregledavaju na računalu/tabletu, a odgovori se upisuju u list za odgovore **kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše**. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika. Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Na svakoj stranici lista za odgovore upiši zaporku.

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je **75 minuta**.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se **ne smiju** služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Uz računal/tablet, list za odgovore i pribor za pisanje, za vrijeme pisanja ispita natjecatelj može koristiti list A4 formata dodijeljen od školskog povjerenstva i ovjeren pečatom škole.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama lista za odgovore bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, upisani prema uputi za rješavanje, vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

Po isteku vremena za rješavanje zadataka, list s odgovorima od učenika preuzima školsko povjerenstvo.

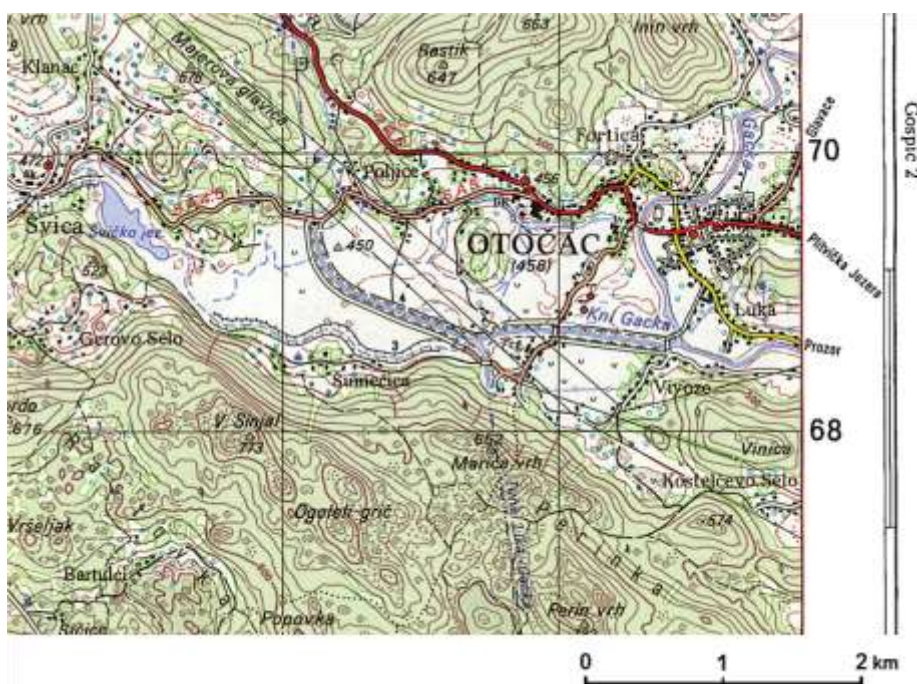
Učenici koji školskom natjecanju pristupaju iz samoizolacije šalju fotografirani ili skenirani list s odgovorima ili list za odgovore ispisan na računalu na e-mail adresu/kontakt školskog povjerenstva.

**U PRVIH PET ZADATAKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR. NA LISTU ZA
ODGOVORE ZAOKRUŽI SLOVO TOČNOG ODGOVORA.**

1 1. Koja je od navedenih tvrdnji točna, a odnosi se na granice Hrvatske?

- a) Granice Hrvatske i susjednih država isključivo su prirodno određene.
- b) Od država s kojima Hrvatska ima kopnene granice, samo je jedna članica Europske unije.
- c) Rt Oštra je krajnja točka Hrvatske koja se nalazi na granici Hrvatske i države s kojom Hrvatska ima najkraću kopnenu granicu.
- d) Sveti Martin na Muri je krajnja najsjevernija točka Hrvatske koja se dijelom nalazi na granici sa Slovenijom, a dijelom s Mađarskom.

1 2. Promotri priloženi isječak topografske karte.

Koliko iznosi približna zračna udaljenost od Majerove glavice (578 m n. v.) do Rastika (647 m n. v.)?

- a) 500 m
- b) 2000 m
- c) 4000 m
- d) 5500 m

1	
---	--

3. Koja od navedenih tvrdnji o utjecaju kulturno-civilizacijskih krugova na prostor Hrvatske **nije** točna?

- a) Na hrvatskom su se prostoru kroz povijest preklapala tri kulturno-civilizacijska kruga.
- b) Utjecaji najstarijega kulturno-civilizacijskog kruga započeli su u doba Mletačke Republike.
- c) Utjecaji srednjoeuropskog kulturno-civilizacijskog kruga uključuju protestantizam i judaizam.
- d) Utjecaji jugoistočnoeuropskog kulturno-civilizacijskog kruga započeli su podjelom Rimskog Carstva.

1	
---	--

4. Kojega je datuma Hrvatska proglasila svoju državnost i suverenitet?

- a) 30. 5. 1991.
- b) 25. 6. 1991.
- c) 15. 1. 1992.
- d) 22. 5. 1992.

1	
---	--

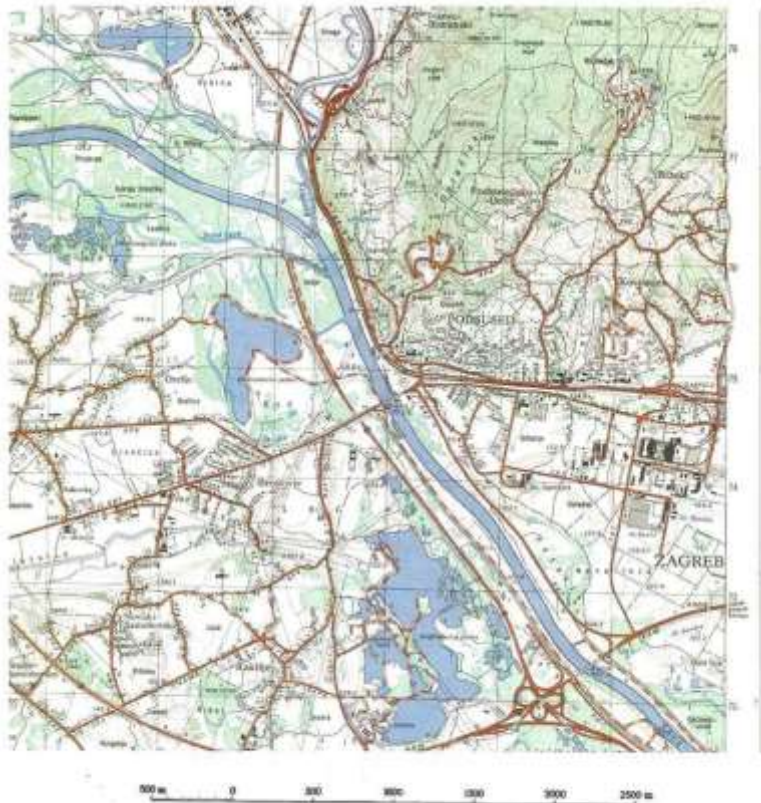
5. Uz koju se rijeku prostire mediteranska autohtona šuma hrasta lužnjaka?

- a) uz Liku
- b) uz Mirnu
- c) uz Orljavu
- d) uz Zrmanju

**U SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA NA LISTU ZA ODGOVORE DOPUNI
REČENICE SADRŽAJIMA KOJI NEDOSTAJU.**

2

6. Promotri priloženi isječak geografske karte.

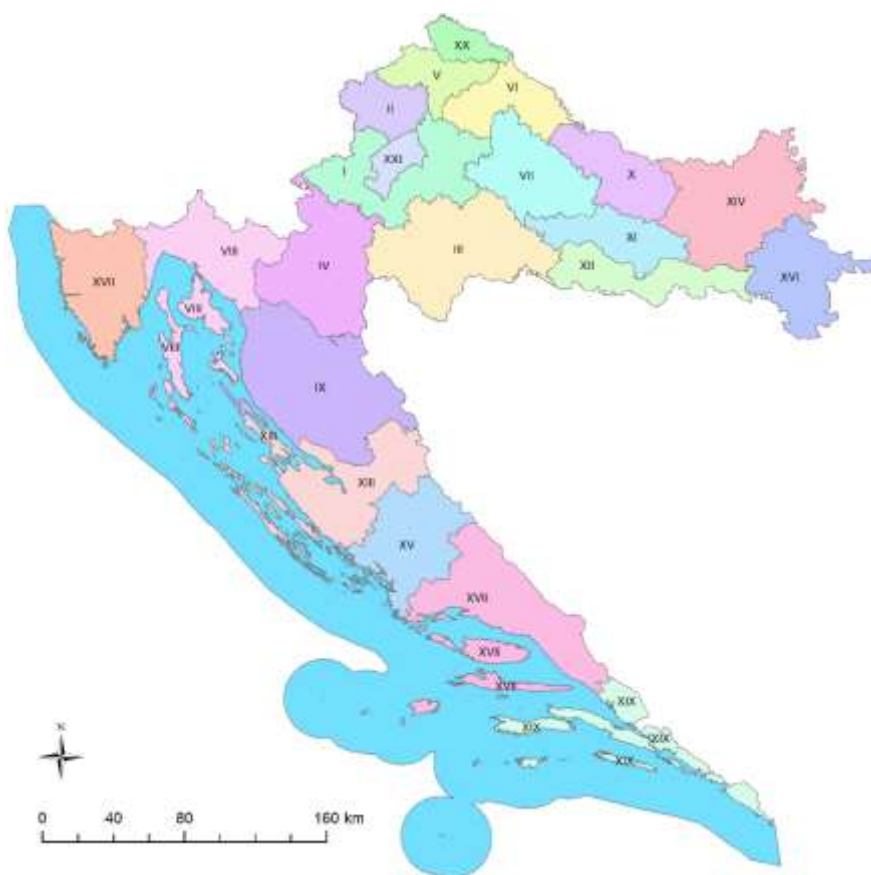
Na priloženom isječku topografske karte reljef je prikazan pomoću _____, a plavom bojom prikazane su _____.

7. Promotri priloženu fotografiju i geografsku kartu na kojoj su brojevima od 1 do 7 označene lokacije različitih podneblja.

Puni naziv tipa klime koji prevladava u podneblju lokaliteta prikazanog na priloženoj fotografiji je _____. Na priloženoj geografskoj karti taj lokalitet označen je brojem _____.

8. Promotri priloženu geografsku kartu županija Hrvatske.

Ime površinom najveće hrvatske županije koja **ne graniči** niti s jednom državom, a graniči čak s pet drugih županija jest _____. Ta je županija označena na priloženoj geografskoj karti brojem _____.

Ime županijskog sjedišta najistočnije hrvatske županije jest _____.

2	
---	--

9. Promotri priloženu geografsku kartu na kojoj su brojevima od 1 do 5 označene odabrane uzvisine Hrvatske.

Najdulje rijeke koje dijelom svojeg toka čine prirodnu granicu Hrvatske i Bosne i Hercegovine su Sava i _____ (upiši ime). Prirodnu granicu između tih dviju država čine i planine, a jedna od njih je i Plješivica koja je na priloženoj karti označena brojem _____.

2

10. Promotri priloženu geografsku kartu s ucrtanom geografskom mrežom.

Odredi približnu geografsku širinu i dužinu brojem stanovnika najvećeg grada u Dalmaciji.
Geografski smještaj zadanoga grada **zaokruži na pola stupnja**.

Geografska širina: _____

Geografska dužina: _____

Ime toga grada je _____.

2

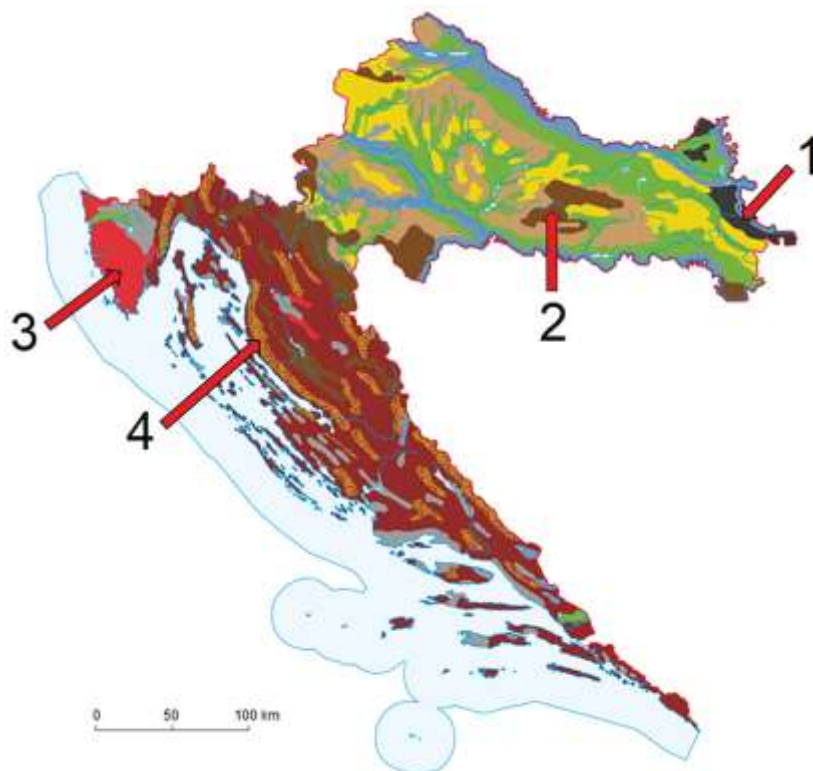
11. Najniži reljefni oblici u unutrašnjosti Hrvatske nastali taloženjem nanosa uz rijeke nazivaju se _____. Oni se gospodarski iskorištavaju na različite načine. Primjerice, u Kopačkom ritu ističe se gospodarska djelatnost turizam, a u Crnac polju _____.

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOGA SLOVA I JEDNE BROJKE NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. PO JEDAN SE POJAM OZNAČEN SLOVOM I JEDAN PROSTOR OZNAČEN BROJEM NE MOŽE POVEZATI.

3 **12.** Poveži krško polje s odgovarajućim pojmom koji se odnosi na gospodarski razvoj i pripadajućim imenom naselja.

___ Gacko polje	A) agrumi	1) Imotski
___ Imotsko polje	B) pastrva	2) Otočac
___ Krbavsko polje	C) vinova loza	3) Udbina
	D) ovce	4) Gospić

3 **13.** Promotri priloženu geografsku kartu na kojoj je brojevima od 1 do 4 označen prostor prevladavanja pojedine vrste tla.

Poveži navedene vrste tla s prostorom prevladavanja i prirodnim biljnim svijetom karakterističnim za pojedino područje.

___ crvenica	A) panonska stepa
___ smeđa tla	B) hrast kitnjak i obični grab
___ crnica	C) poljski jasen
	D) hrast medunac i bijeli grab

3

14. Poveži navedene oznake autocesta s navedenim dionicama i državama na kojima su navedeni granični prijelazi.

_____ A 2	A) Osijek – Svilaj	1) granični prijelaz s Bosnom i Hercegovinom
_____ A 4	B) Ploče – Nova Sela	2) granični prijelaz s Mađarskom
_____ A 5	C) Zagreb – Goričan	3) granični prijelaz sa Slovenijom
	D) Zagreb – Macelj	4) granični prijelaz sa Srbijom

U SLJEDEĆIH OSAM ZADATAKA ODGOVORE UPIŠI NA ODGOVARAJUĆU CRTU NA LISTU ZA ODGOVORE.

3

15. Promotri priloženi isječak geografske karte.

Koji je naziv zaokruženog elementa na isječku priložene topografske karte?

U koju od dvije skupine elemenata topografskih karata ubrajamo taj element?

U skupinu _____ elemenata.

Koji je puni naziv ustanove koja se u Hrvatskoj bavi topografskom izmjerom i izradom državnih karata poput priložene karte?

3 **16.** Promotri priloženu fotografiju i pročitaj priloženi polazni tekst.

„...Zbog različitih procesa koji se zbivaju u Zemljinoj unutrašnjosti, jadranska litosferna mikroploča (koja se odvojila od afrička megaploče) već se milijunima godina pomiče prema istoku, sjeveroistoku i sjeveru i podvlači (subducira) pod euroazijsku ploču. Cijeli sredozemni prostor, a samim tim i jadranski, leži upravo u ovoj seizmički aktivnoj zoni, u kojoj su se, kao posljedica, zbivala (i još uvijek se zbivaju) intenzivna nabiranja i pokreti Zemljine kore. ...“

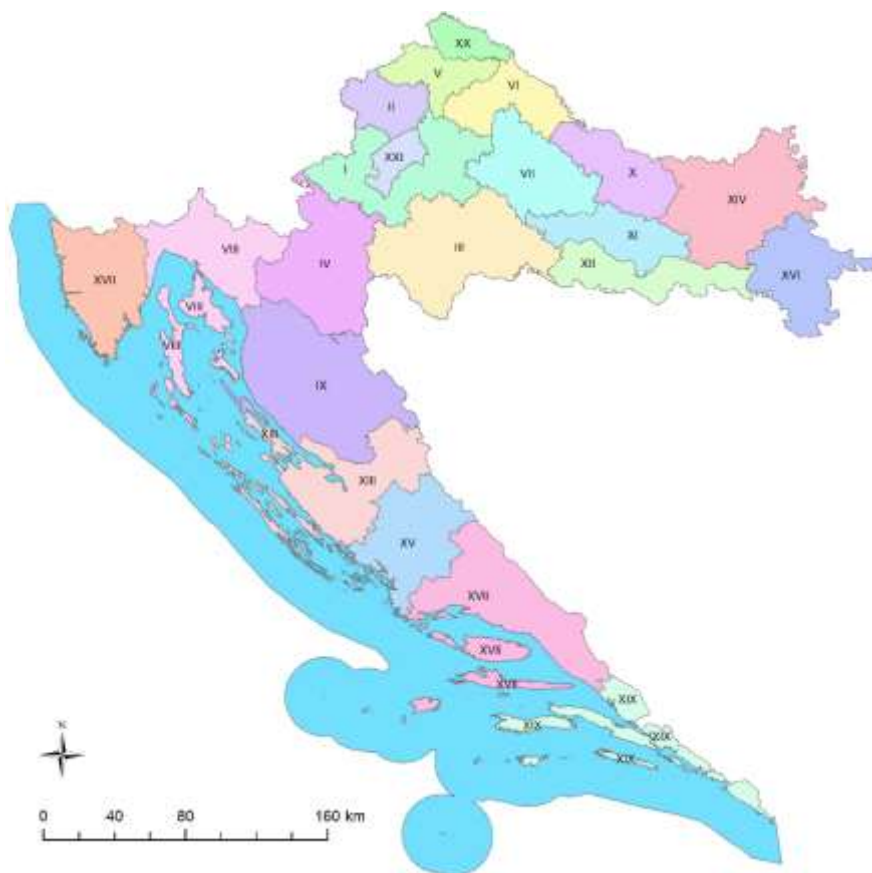
Koji je naziv reljefnog oblika prikazanog na fotografiji?

_____ strmac

Koji je naziv primarnog procesa kojim je nastao reljefni oblik prikazan na fotografiji, a koji je posljedica opisanih procesa koji se zbivaju u Zemljinoj unutrašnjosti?

Kojoj je naziv vrste stijena prema postanku kojoj pripadaju stijene s priložene fotografije?

17. Promotri priloženu geografsku kartu na kojoj su brojevima od I do XXI označene županije Hrvatske.

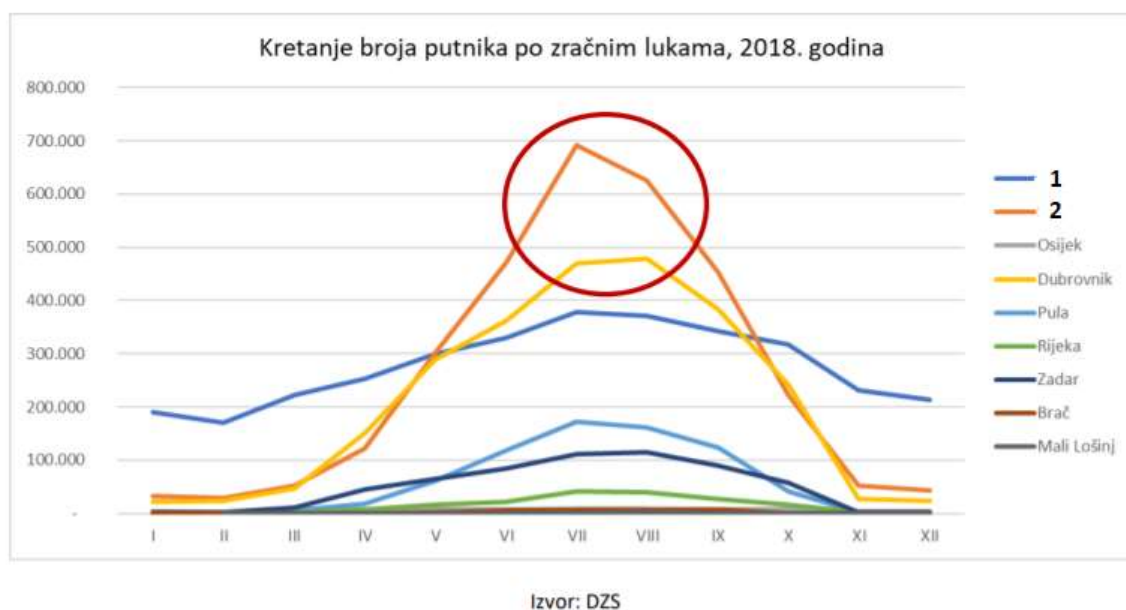

Kojim je brojem na priloženoj karti označena županija u kojoj se, uz Primorsko-goransku i Ličko-senjsku, prostire hrvatski prag važan za povezivanje kontinentalnog i primorskog dijela Hrvatske? _____ Koje je ime te županije? _____

U formiranju hrvatskog prometnog praga veliku su ulogu odigrali prvi moderniji cestovni pravci. Jedan od tih pravaca preko Vratnika (698 m) vodi do Senja. Koje je ime tog cestovnog pravca?

Koje je ime velike geografske regije Europe koja je preko hrvatskog praga najbolje i najkraće povezana s Jadranskim morem?

18. Promotri dijagram koji prikazuje kretanje broja putnika po zračnim lukama u hrvatskim gradovima 2018. godine.

Na priloženom dijagramu grad u kojemu je vodeća zračna luka po broju putnika označen je brojem 1, brojem 2 je označen grad u kojemu je zračna luka s najvećim kretanjem broja putnika u ljetnim mjesecima (označeno crvenom kružnicom).

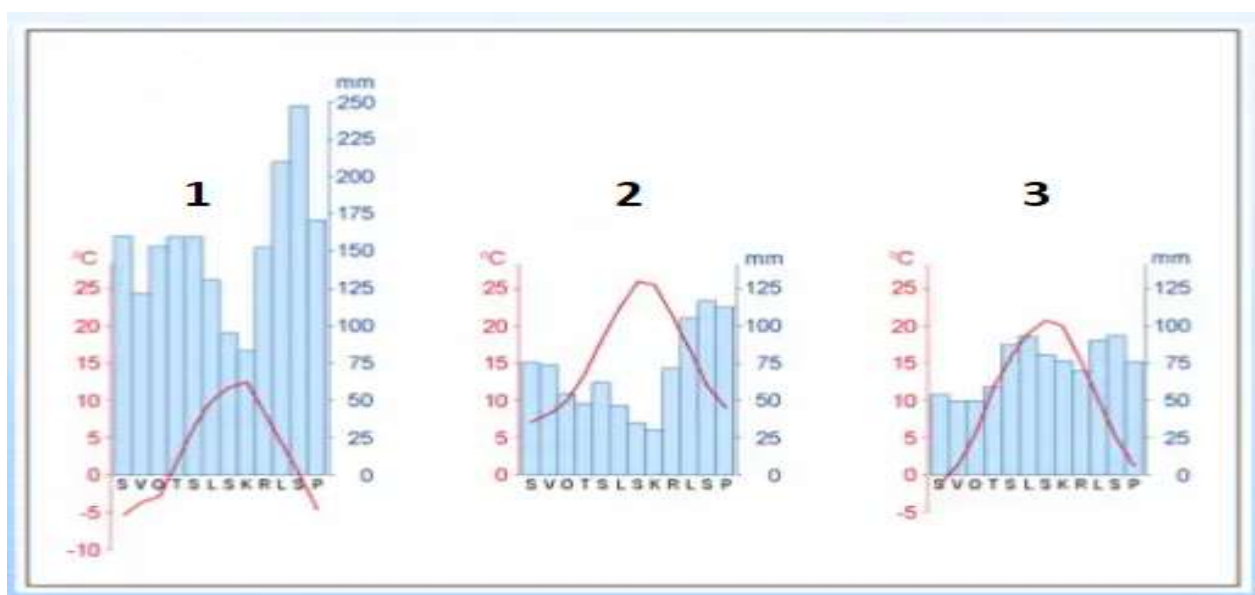
Koje je ime grada označenog brojem 1 na priloženom dijagramu?

Koje je ime grada označenog brojem 2 na priloženom dijagramu?

Koji je naziv gospodarske djelatnosti koja je zaslužna za takvo kretanje broja putnika u ljetnim mjesecima?

3

19. Promotri priložene klimatske dijagrame.

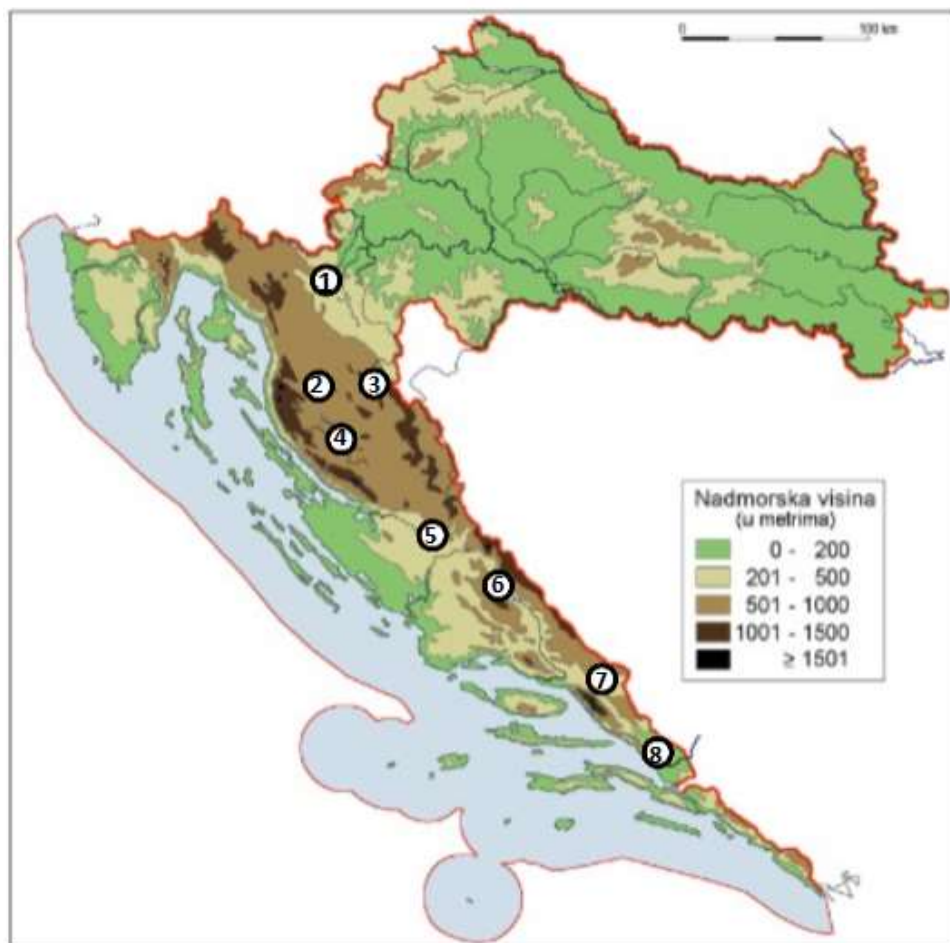

Kojim je brojem označen klimatski dijagram koji prikazuje tip klime u kojoj najbolje uspijevaju masline?

Koji je puni naziv tipa klime prikazanog na klimatskom dijagramu broj 3?

Koliko iznosi godišnja amplituda temperature za tip klime koji je prikazan na jednom od priloženih dijagrama s prosječno najhladnijim ljetnim mjesecima?

20. Promotri priloženu geografsku kartu na kojoj su brojevima od 1 do 8 označena krška polja.

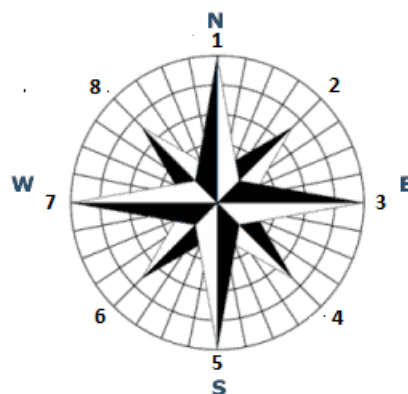

Koji je naziv pojave zbog koje je Krbavsko polje često u magli, a u okolnim višim predjelima je vedro i toplije?

U koje godišnje doba se to najčešće događa?

Kojim je brojem Krbavsko polje označeno na priloženoj karti?

3 **21.** Promotri priloženu fotografiju i ružu vjetrova.

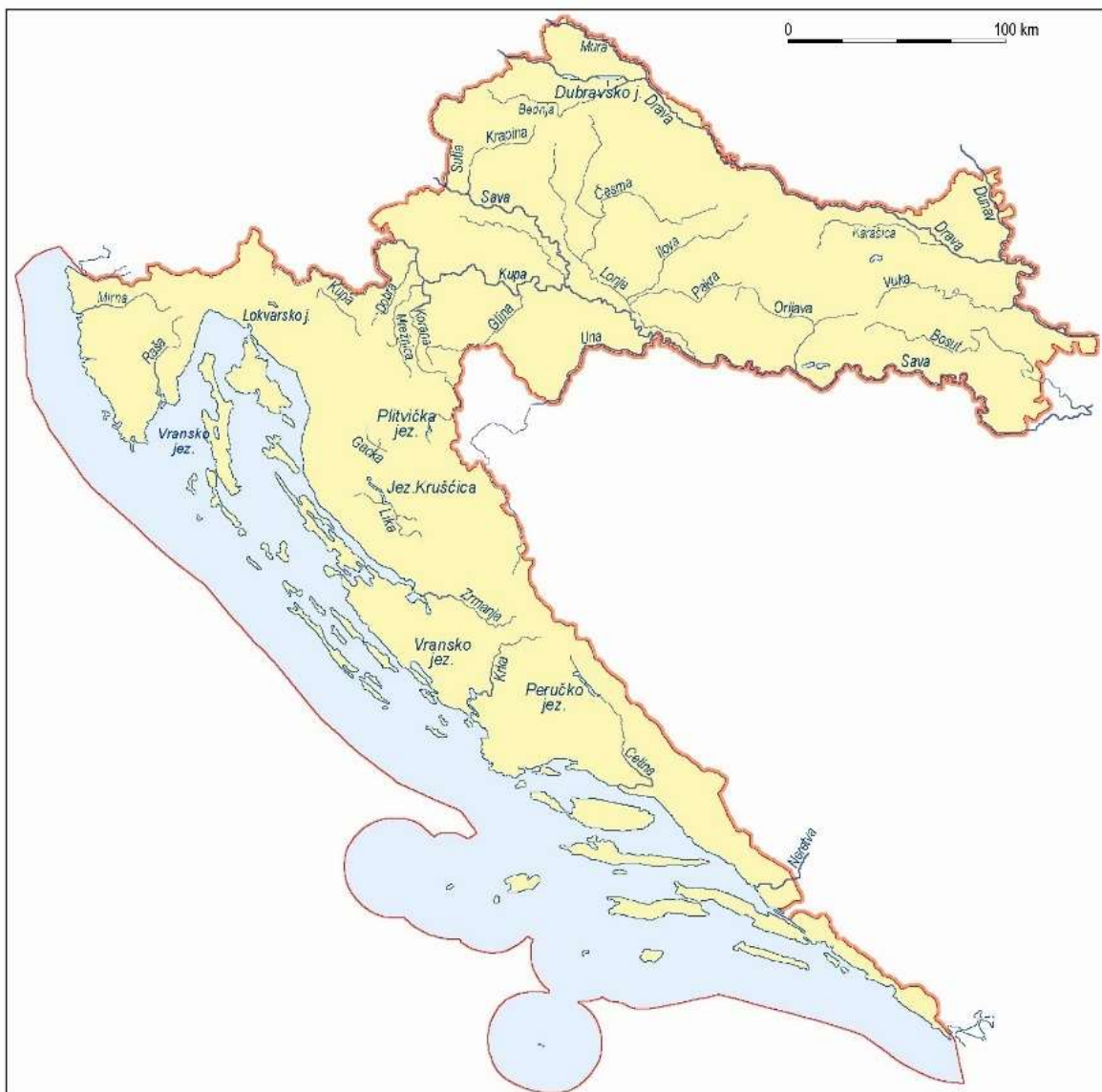

Koji je naziv vjetra čiji je utjecaj na vegetaciju vidljiv na priloženoj fotografiji?

Kojim je brojem na priloženoj ruži vjetrova označen smjer puhanja tog vjetra?

Kojim je brojem na priloženoj ruži vjetrova označen smjer puhanja vjetra koji je u ljetnim mjesecima povoljan za jedrenje?

22. Promotri priloženu geografsku kartu na kojoj su imenovane važnije tekućice i stajaćice Hrvatske.

Koje je ime najzapadnijeg umjetnog jezera na priloženoj karti?

Koje je ime umjetnog jezera s priložene karte s najvećim hidroenergetskim značenjem za Hrvatsku?

Koje je ime rijeke na kojoj se nalazi najdublje umjetno jezero s priložene karte?
